

Goigs de Sant Quirze

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sant Quirze de Besora

Coordenades:

Latitud: 42.10023578823
Longitud: 2.2226706083702
UTM Est (X): 435724
UTM Nord (Y): 4661198

Classificació

Número de fitxa: 08237 - 14
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle: XIX-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés: Obert
Ús actual: Religios/Cultural
Titularitat: Pública
Autoria de la fitxa: Pere Cascante Torrella
Data de registre de la fitxa: dv., 02/06/2023 - 02:45

Descripció

Conjunt de tres documents en facsímil pertanyents als goigs de Sant Quirze i santa Julita de Besora. Es tracta de tres versions diferents dels goigs en lloança als màrtirs sant Quirze i santa Julita amb la lletra i les partitures a sota seu per si volen ser cantats en cant coral o tocats amb instruments i percussió. La versió més antiga correspon a una edició de Francisco Surià Burgadà estamper de Barcelona del carrer de la Palla.

(1749- 1805) i gremi de llibreters.es tracta d'un document de gran rellevància històrica que ens dona informació d'aquest antic gremi de llibreters. El segon exemplar correspon a la impremta Brusi també de Barcelona datada de 1782-1821 i de les mateixes característiques que el primer però d'una impremta diferent . El darrer exemplar és una còpia molt recent.

Història

Francesc Suria Burgada fou membre de la societat de Comunicació Literària, activa a Barcelona a finals del segle XVIII, i exercí com a impressor de l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, de la Conferència Fisicomatemàtica Experimental (1765) i més tard de l'Acadèmia de Ciències Naturals i Arts de Barcelona, així com de la Junta de Comerç de Barcelona. El 1783 substituï com a impressor oficial de l'Acadèmia de Ciències Naturals i Arts de Barcelona al seu pare, que havia realitzat aquesta tasca des del 1755 fins que fou substituït pel seu propi fill. El 1788 encara podem trobar indicis que el situen com a impressor en actiu. La impremta i família dels Surià va entrar al gremi dels llibreters l'any 1692. Pel que fa l'impressor Antoni Brusi Mirabent fou un impressor i llibreter català. Durant la guerra del Francès s'allistà a les tropes que lluitaven contra Napoleó Bonaparte i es va encarregar de l'edició de la Gaceta Militar y Política del Principado de Cataluña, que imprimia on podia (a Barcelona, a Tarragona i a Palma). Pels seus serveis, el 28 d'octubre de 1809, la Junta Suprema de Gobierno del Reino li atorgà l'edició del Diari de Barcelona, que durant la dominació havien dominat els afrancesats. Va tornar a editar el diari el 1814 i des del 1819 va establir un obrador de fosa de tipus d'impremta amb ajut de Francesc Salvà i Campillo. El 1820 fou el primer a introduir a Espanya la litografia per privilegi del seu inventor, Aloys Senefelder. Casat amb la filla del llibreter Josep Ferrer, Eulàlia Ferrer i Montserrat que va compartir el negoci. La redacció del diari fou continuada pel seu fill Antoni Brusi i Ferrer.

Bibliografia

Martínez Martínez, Oriol, 2015-2016. L'impressor Francesc Surià Burgadà (1749-1805) Treball de Màster en biblioteques i col·leccions patrimonials. Universitat de Barcelona (inèdit)

Goigs a Sant Quirze i

màrtirs
de la parròquia de
Bisbat

lloança de Santa Julita

patrons
Sant Quirze de Besora
de Vic

Puix al cel ha tret florida
vostra sang oferta a Déu:
*Feu florir la nostra vida
amb l'exemple que ens doneu.*

A cantar la vostra glòria
a l'altar havem vingut,
amb els goigs farem memòria
de la vostra fortitud.
Sants Patrons, que sigui oïda
des del cel la nostra veu.

Mare i fill en la noblesa
la primera llum heu vist,
no us destorbeu la riquesa
per seguir a Jesucrist.
[Sant Ilar, d'amor unguida,
quina olor que donareu!

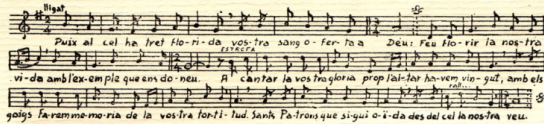
Sou, Julita, aquella imatge
dibujada als Llibres Sants,
dona forta pel llinatge,
per l'amor i bones mans.
Perla fina i exquisida,
un cor d'or que no té preu.

Amb la llum de l'Evangeli
s'il·lumina el vostre fill,
vós voleu que no s'entrelli
el seu cor tendre i senzill.
Prou que un jorn treurà florida
la llavor que en ell sembreu.

Diabolicà detesta
l'Evangeli redemptor
i desferma la tempesta
de cruel persecució.
La fe vostra és perseguida
i a la lluita us prepareu.

¶ *Els Sants han trobat la felicitat a la glòria.*

P R E C U R E M : Concediu-nos, Senyor, un augment d'aquella fe que els màrtirs Sant Quirze i Santa Julita conservaren fins a l'efusió de la sang i que va ser la seva glòria; feu que la mateixa fe ens faci justos, per haver-la seguit amb integritat. Per Crist Senyor nostre. Amen.

Jesucrist us és propici
quan, fervent, li aneu pregant
que us segueixi el sacrifici
vostre Quirze, tendre infant.
Doble palma envermellida
cel amunt aixecareu.

No us confon pas la presència
del prefecte, vil tirà,
confessant amb eloqüència
vostre nom de cristià.
Donarà fera envestida,
amb astícia de guineu.

El fillot, santa matrona,
de prop vostre heu arrencat,
els assots que el botri' us dóna
deixen vostre cos llagat.
Amb la carn així ferida
la corona us teixireu.

A vós, Quirze, amb gran vilesa
dirigeix els seus atacs,
vol corrompre-us la infantesa
amb moxaines i afalacs.
Als seus mots plens de mentida
heu respost amb el menyspreu.

Vostra veu d'infant pregona
gran lloures al Senyor
i així us guanya la corona
sols promesa al vencedor.
Vostra testa és mig partida
i amb lloret la coroneu.

Mentre el fill al cel ja vola
cantant l'himne triomfal,

de la mare el cap rodola
sota el fil de la destal.
¡Que joïssa l'acollida
mare i fill al cel tindreu!

A Sant Quirze de Besora
obteniu el amor i pau;
el pregareu ens honora
i escoltar-nos us escua.
Demanen fe decidida
en les lluites per la Creu.

Vora el Ter que remoreja
hi han els vostres fills feiners;
feu que, sans i sense enveja,
tinguin pa prop dels telers.
Que llur tasca així enllestida
els acosti més a Déu.

Quan roseja la collita
i els llats dringuen de madurs,
vostre eguard, Quirze i Julita,
deixa els nostres camps segurs.
Cada llar prega agraida
quan salvat mira el conreu.

Heu sentida la lloança
que hem cantat amb cor fidel
i ara ens resta l'esperança
d'entonar-la dalt del cel.
Veu eterna i enardida
d'aquests fills que tant ameu.

TORNADA

Puix al cel ha tret florida
vostra sang oferta a Déu:
*Feu florir la nostra vida
amb l'exemple que ens doneu.*

¶ *I l'alegria al llac del seu repós*

Qui vostre favor implora,
ben prompte lo te lograt:
amparàunos en tot' hora,
Sant Quirze Martir sagrat.

De real sanch dependencia
en Julia leóni honrava,
quant piament educava
de son fillét la innocencia;
la fé 'a temps de turbulencia
fugiat d' allí ha confessat:
amparàunos, &c.

Per Deu deixà abandonadas
totas las cosas d' allí,
res mes fa seguir ab sí,
que á Vos, la fé, y dos criadas;
creu en Társo asseguradas
la religió y pietat:
amparàunos, &c.

Toda aquí persecució,
y deixeble de la creu
d' inich tribunal al peu
de sa fé dona rahó;
publica cristiàno sé,
sempre seré, sempre he estat:
amparàunos, &c.

Parla així, y promptament
á Vos d' ella os separaren,
y en la fida vos podren
de Alexandro 'l president;
pensant, pero vanament,
que aixis seréu engañat:
amparàunos, &c.

Ab caricias procurava
fer cessar los vostres plors,
quant de vergas als rigors
á vostra Mare assouava;
vostre amor se llastimava,
vostra cor era assotat:
amparàunos, &c.

¶ Ex ore infantium et lactentium perfectisti laudem propter inimicos tuos. ¶ Ut destruas inimicum et ultorem.

O R E M U S.

N permittas, quesumus Domine Jesu Christe, ut ab inimicis tuis ora conentium te aliquando claudantur; qui ora Sanctorum Martirum Quirici infantuli, et ejus matris Julitte ad confessionem tui nominis mirabiliter aperuisti. Qui visis et regnas, &c.

BARCELONA: EN LA IMPRENTA DE BRUI.

En ella los ulls fixáu,
lo saló un pliu de crits,
ab mil gestos y alarís
al tiré atolondrau;
la cara li esgarrapáu,
afeantí sa maldat:
amparàunos, &c.

Aquestas son vostras obras,
no venint ámo tres anys,
aixís burlau los enganyis
del infern, y sas maniobras;
si de virtut hi hagués sobras,
en Vos s' hauríen trobat:
amparàunos, &c.

Rabia més lo tiré,
Julia entre assots n'ána,
exclama: *so cristiana,*
criada Vos: *so cristià;*
qu' un noy li parla tau clá
deixa contús al malvat:
amparàunos, &c.

Pic de fúria infernal,
irritat de vostra veu,
vos agarra per un peu,
y os rebát del tribunal;
de martir palma humoral
ab tal colp haven lograt:
amparàunos, &c.

Vostra mare tant amable,
digna de eterna memoria,
dona á Deu de tal victoria
gracias, ab goig inefable;
martiri tant admirable
nou esperit li ha donat:
amparàunos, &c.

En l' ecules molt pateix,
de nou molts assots rebent,
en los peus pega bullent,
son valor jamay cedent:

unicament apateix
moir com son fill amat:

amparàunos, &c.
La senencia ja firmada,
y tant llastimát son cos,
posát en la boca un mos,
al suplici es presentada;
fa oració y degollada,
mare y fill vos heu juntat:
amparàunos, &c.

L' enemé las dos criadas,
que may vos desampararen,
los dos cosos sen portaren,
honrant preudas tant sagradas
y ab pietat veneradas,
grans miracles han obrat:
amparàunos, &c.

De Sant Quirze de Besóra
poble y terme, sens cessar,
vostres favors vol lograr,
vostre patrocini implora;
vostres gracias atesóra
en tota necessitat:
amparàunos, &c.

En la guerra ans defensau,
en la peste ans assistit,
en miseria ans favorit,
de pedra als expléts guardau;
en aixit pluja alcansau,
tot mal per Vos es curat:
amparàunos, &c.

Fins los fills que fora están,
en vostre obsequi se esmeren,
y de Vos ab gran fé esperan
que sempre l' consell tindran;
reclamaatvos, com ho fan,
ab tota cordialitat:
amparàunos, &c.

Puix qui està desconsolat
 tant prest troba en Vos favor;
 siáu nostre Protector,
 Sant Quiric, Martyr sagrat.
 A tres anys ja demostrareu
 ésser un dels elegits,
 quant ab gran llanto, y crits
 lo martyri procurareu:
 A Alexandro admirareu,
 que cra lo Tyrá malvat; &c.
 Ab blanduras pretenia
 aquietar vostres plors,
 quant ell ab cruels rigors
 á vostra Mare ofenia:
 Mes vostre cor no podia
 sufrir tal iniquitat; &c.
 Ab boca, y mans li censenyareu
 quin era vostre sentit,
 lo Tyrá se va atordir
 de veurer cosa tant rara:
 En los muscles, y en la cara
 restáreu molt tormentat; &c.
 Del Tribunal vos llançaren
 ab gran furia promptament,
 y en lo Cel en continent
 vostre Esperit acceptaren:
 Ab molts cantichs celebraren
 un triumpho tant honrat; &c.
 Fou també martyrizada
 vostra Mare sens tardar,
 molts tormens li feu passar
 la tyrania malvada:
 Y ja morta, trofsejada
 fou ab tota crueltat; &c.

La mateixa villania
 fou executada ab Vos;
 mes los Costos de tots dos
 los Angels ab melodia
 juntaren ab gran porfias,
 perque fossen sepultats; &c.
 Prodigis, y cosas grans
 vehem obrau cada dia,
 al Malat, que en Vos confia,
 y se entrega en vostres mans:
 Los Pecadors tornan Sants,
 sius prenen per Advocat; &c.
 Los Malalts, que humilment
 lo vostre favor imploren,
 sols contrits sos pecats ploren,
 los ajudau promptament:
 Presl demostrau ser clement
 al qui està desconsolat; &c.
 Las Donas, que estàn prenyadas,
 reclamantvos de bon cor,
 del Part, que es cruel dolor,
 restan luego desliuradas:
 Per tenirias Vos guardadas
 de tota adversitat; &c.
 De Sant Quiric de Befora
 sou Patró, y Advocat,
 tot lo Terme asfectat
 lo vostre favor implora:
 O que desconsuelo fora
 veurerse de Vos deixat! &c.
 Puix que sempre ha demostrat
 volervos tant lo Senyor;
 siáu nostre Protector,
 Sant Quiric, Martyr sagrat.

Ps. Exultabunt Sancti in Gloria. *Be. Latrabuntur in cubilibus suis.*
O R E M U S.
DEUS, qui nos concedis Sanctorum Martyrum tuorum Quirici, & Julite natalitia co-
 lere: da nobis in aeterna beatitudine de eorum societate gaudere. Per Dominum, &c.
 Barcelona: Per FRANCISCO SURIA, Estampador, en lo carrer de la Pallia.

1492. 703. 14. p. 50